

Bonitační řád Klubu bílého ovčáka z.s. (KBO)

1. Základní ustanovení

- a) Bonitační řád stanovuje podmínky pro konání a postup při bonitaci a pro činnost bonitační komise, při němž se rozhoduje o zařazení psa nebo feny do chovu. Současně určuje jednotná kritéria posouzení případných vad a nedostatků, při jejichž výskytu není zařazení do chovu přípustné.
- b) Bonitace je odbornou chovatelskou činností, která slouží k zajištění zdravých a kvalitních chovných jedinců, k získávání poznatků o exteriérových a povahových vlastnostech předvedených jedinců, jejich nedostatků a vadách ve srovnání se standardem plemene. Získané údaje na bonitacích jsou vodítkem pro jejich využití v chovu jednotlivými chovateli a slouží jako jeden z podkladů pro sestavování rodičovského páru.
- c) Bonitace je základní podmínka chovnosti. Provádí se nejdříve od ukončeného 16. měsíce psa a feny.
- d) Reprodukce chovných zvířat je přípustná ode dne ukončeného 20. měsíce věku feny, ode dne ukončeného 18. měsíce věku psa, až do dne ukončeného 8. roku věku u fen, a neomezeně u psů. U fen je možné prodloužení chovnosti, viz bod 9. tohoto řádu.

2. Všeobecná ustanovení

- a) Bonitaci plemene Bílý švýcarský ovčák provádí KBO, při příležitosti pořádání výstav nebo jako samostatné akce nebo individuální bonitace. Minimální počet řádných bonitací za kalendářní rok jsou dvě.
- b) Bonitace se mohou účastnit pouze zdraví jedinci, s platným průkazem původu FCI.
- c) Bonitaci provádí výborem určená bonitační komise, která se skládá z posuzovatele exteriéru s aprobační pro plemeno, poradce chovu a minimálně jednoho člena výboru.
- d) Komise je oprávněna přerušit bonitaci při pochybnostech o identifikaci bonitovaného jedince.
- e) Bonitace se řídí platnými veterinárními předpisy. Komise je oprávněna nepřipustit k bonitaci zanedbaného a nemocného jedince. Je možné ze závažných důvodů doporučit odložení bonitace na dobu pozdější.
- f) Bonitační komise při posouzení jedince zapíše bonitační hodnocení do bonitační karty. Na základě výsledku bonitace je stanoven tzv. bonitační kód. Bonitační karta je označena datem a místem konání bonitace, podpisy bonitační komise, podpisem majitele psa, zápisem „chovný“ „chovný s omezením“ nebo „nechovný“ a označena razítkem klubu.
- g) Pokud jedinec splní podmínky bonitace, zaznamenává se výsledek CHOVNÝ nebo CHOVNÝ S OMEZENÍM. U jedinců předvedených z důvodu prodloužení chovnosti se zaznamenává „prodloužení chovnosti“.
- h) Pokud jedinec nesplní podmínky bonitace z důvodu vylučujících vad exteriéru, zaznamená bon. komise výsledek NECHOVNÝ do PP i do bonitační karty. Opakování bonitace v tomto případě není možné.
- i) Na opakování bonitace má jedinec nárok jen z důvodu nepřipravenosti. Opakovat bonitaci v tomto případě lze jen 1x. Důvod odstoupení bude zaznamenán v bonitační kartě.
- j) V případě podezření na zdravotní problém může bonitační komise navrhnout odstoupení a v případě potřeby si vyžádat potvrzení o zdravotním vyšetření, které musí být doloženo při přihlášení na další bonitaci. Důvod odstoupení bude zaznamenán v bonitační kartě.
- k) Proti rozhodnutí bonitační komise má majitel bonitovaného jedince právo odvolání k výboru spolku, ve lhůtě do 30 kalendářních dnů od obdržení bonitačního výsledku. Odvolání je nutno podat písemně, doporučeným dopisem, adresovaným do sídla KBO. Pro splnění termínu pro odvolání platí datum odeslání. Vyhoví-li výbor tomuto odvolání, bude bonitace opakována před zvláštní bonitační komisí v rámci nejbližší akce KBO, kde bude k dispozici jiný rozhodčí exteriéru. Při neúčasti bonitovaného jedince na příslušné (opakované) bonitaci platí původní rozhodnutí bonitační komise. Rozhodnutí zvláštní bonitační komise o odvolání je konečné a nelze se proti němu odvolat ani podat jiný opravný prostředek.

3. Přihláška a poplatky na bonitaci

- a) Přihláška na bonitaci je písemná a musí obsahovat všechny náležitosti v ní obsažené, oboustrannou aktuální kopii PP jedince, potvrzení o posouzení RTG DKK a DLK, posudky výstav a výsledky genetických testů na DM.
- b) Součástí přihlášky je i kopie dokladu o zaplacení bonitačního poplatku. Přihlášku musí majitel psa zaslat nejpozději do uzávěrky na bonitaci na adresu poradce chovu či jiné pověřené osoby, tento je oprávněn odmítnout přihlášky zasláné opožděně, neúplně vyplněné nebo v případě, že zjistí, že údaje na přihlášce jsou nepravdivé.
- c) Výše poplatků za bonitaci se řídí aktuálním ceníkem KBO. Poplatky slouží ke krytí veškerých nákladů spojených s přípravou, provedením bonitace a zajištěním následného administrativního zpracování jejich výsledků. Přeregistrace chovnosti není zahrnuta v bonitačním poplatku.
- d) V případech, kdy se majitel psa nemůže bonitace zúčastnit poplatek propadá ve prospěch KBO.

4. Podmínky pro přihlášení na bonitaci

- a) platný průkaz původu FCI
- b) platná identifikace jedince pro kontrolu totožnosti (čip, tetování)
- c) splněný svod mladých
- d) požadovaný dosažený věk v den bonitace
- e) oficiální výsledek vyhodnocení RTG DKK a DLK
- f) oficiální výsledek vyhodnocení testů na DM
- g) doložení dvou povinných výstav
- h) očkovací průkaz nebo Europas, který obsahuje platná předepsaná očkování
- i) do uzávěrky zasláná přihláška a uhrazený poplatek za bonitaci
- j) u jedinců z vrhu, ve kterém se vyskytla závažná zdravotní vada (vada srdce, ledvin, hluchota atd.), je poradce chovu oprávněn si vyžádat zdravotní vyšetření pro účast na bonitaci.

U importovaných jedinců je povinností majitele předvést je k bonitaci, jedinec musí být vyhodnocen – DKK, DKL – v ČR. Snímky (na CD) musí být zahraničním zhotovitelem zaslány přímo klubovému vyhodnocovateli, který je znovu posoudí. Dále musí mít PP přeregistrovaný plemennou knihou ČMKU + 2 výstavy (tolerují se ty v zahraničí). Další náležitosti se řídí platným bonitačním řádem KBO.

5. Bonitační komise je povinna

- a) vyplnit řádně bonitační kartu a vyznačit, zda je jedinec chovný, chovný s omezením, nechovný, a písemně uvést omezení, pokud bylo uděleno, případě negativního rozhodnutí o chovnosti připojit písemné zdůvodnění tohoto rozhodnutí
- b) seznámit majitele psa s hodnocením a výsledkem
- c) posuzovat objektivně v souladu s tímto bonitačním řádem
- d) opatřit bonitační kartu podpisy členů bonitační komise, kteří bonitovaného jedince posuzovali, a razítkem klubu

Člen bonitační komise nesmí posuzovat svého jedince, své odchovy.

6. Práva a povinnosti majitele (psovoda)

- a) psovod má právo obdržet potřebné informace týkající se organizace bonitace
- b) při přejímce obdržet katalog a katalogové číslo, pod kterým bude na bonitaci nastupovat
- c) odstoupit před začátkem posuzování svého psa z bonitace
- d) psovod má znát bonitační řád a řídit se jeho ustanoveními
- e) dodržovat platné veterinární předpisy a předpisy na ochranu zvířat
- f) plnit pokyny bonitační komise
- g) nejpozději při přejímce nahlásit hárající fenu
- h) nechat zapsat výsledek bonitace do průkazu původu
- i) psovod zodpovídá v průběhu celé akce za škody způsobené psem

7. Průběh bonitace

- a) přejímka psů - kontrola očkovacích průkazů a zdraví psa, evidence účastníků (příjem průkazu původu, výdej katalogu) ve výstavní kanceláři
- b) hodnocení exteriéru, měření výšky, kontrola chrupu, u psů varlat, posouzení chování – povahy, při celém průběhu hodnocení
- c) pořízení povinné fotodokumentace bonitovaného jedince pro potřeby klubu

8. Individuální bonitace

Individuální bonitace se týká pouze jednoho jedince a je v KBO možná v odůvodněných případech na žádost majitele psa/feny. Nahrazuje v předepsaných podmínkách chovnosti bonitaci řádnou. Bonitační komise se skládá z rozhodčího pro exteriér plemene, hlavního poradce chovu a minimálně jednoho člena výboru klubu. Individuální bonitace podléhá zpoplatnění a to dle platného sazebníku klubu plus cestovní náklady bonitační komise a posuzovně.

Každá žádost se posuzuje samostatně a udělení souhlasu není nárokové. Individuální bonitace je veřejně přístupná akce.

- a) individuální bonitaci žádá majitel psa/feny v dostatečném předstihu elektronicky u HPCH, nebo písemně na adresu HPCH.
- b) Žádost musí obsahovat zdůvodnění, proč je o individuální bonitaci žádáno.
- c) K žádosti musí být přiloženy všechny podklady požadované pro uchovnění jedince a pes/fena musí splňovat podmínky k chovu dle Bonitačního řádu KBO.
- d) Výbor musí sdělit své rozhodnutí žadateli písemně nebo elektronicky nejpozději do 14 dnů ode dne obdržení žádosti.
- e) V případě souhlasu s individuální bonitací zašle výbor KBO informaci žadateli, kde mu sdělí další informace a postup (datum a místo konání, výši poplatku apod.) V případě zamítavého stanoviska sdělí důvod tohoto rozhodnutí.
- f) Průběh a hodnocení bonitace je totožné jako při řádné bonitaci.
- g) Na bonitační kartě musí být vyznačeno, že šlo o individuální bonitaci.
- h) Poplatek za individuální bonitaci (také posuzovné, cestovné) musí být uhrazen předem na účet klubu. Podléhá platnému zpoplatnění dle aktuálního ceníku KBO. V případě, kdy se majitel psa nedostaví na bonitaci, poplatek propadá ve prospěch KBO.

9. Prodloužení chovnosti

- a) U fen, které ukončily 8. rok věku, je možnost prodloužení chovnosti o jeden rok, a to na jedno krytí feny do dovršení věku 9 let. (Např. fena narozená 1. ledna 2005 smí být po udělení požadovaných povolení naposledy kryta 1. ledna 2014).
- b) Fena musí být předvedena na bonitaci, do bonitační karty se uvádí „prodloužení chovnosti“. O bonitaci musí být zažádáno před dovršením 8. roku věku feny.
- c) Majitel je povinen zajistit potvrzení veterinárního lékaře o vyšetření zvířete na začátku říje s dobrozdáním, že zdravotní stav umožňuje březost a odchování vrhu bez nadměrných rizik a zaslat jej na e-mail či adresu HPCH.

10. Podmínky pro účast na bonitaci

- a) účast a splnění podmínek svodu mladých ve věku od 6–18 měsíců (výjimečně starších). U importovaných jedinců, kteří byli dovezeni starší 30 měsíců, tato podmínka odpadá
- b) absolvování nejméně dvou výstav od třídy mladých výše, na kterých je zadáván titul CAJC, CAC (mezinárodní, národní, klubová či speciální). Alespoň jedna musí být klubová či speciální, konaná na území ČR. Této výstavy se lze zúčastnit v den bonitace. Výstavní ocenění z těchto výstav se uznává pouze se známkou výborná nebo velmi dobrá.
- c) vyhotovení RTG kyčelních a loketních kloubů (RTG DKK a DLK). Minimální věk pro snímkování kloubů je 16 měsíců stáří (v den provedení snímkování). Vyhodnocení provádí v ČR pouze jeden veterinární lékař (MVDr. Slabý,) se kterým má KBO uzavřenou smlouvu. On sám nesmí provádět snímkování. Dále je možné využít vyhodnocení od Orthopedic Foundation for Animals, USA (OFA). Majitel je povinen výsledky vyhodnocení zaslat HPCH. Bližší informace jsou na klubových stránkách.
- d) u jedinců z vrhu, ve kterém se vyskytla závažná zdravotní vada (vada srdce, ledvin, hluchota atd.), je poradce chovu oprávněn si vyžádat zdravotní vyšetření pro účast na bonitaci.
- e) vyhotovení genetických testů na DM. Odběr vzorků musí být proveden pověřenou osobou na klubové akci nebo u veterináře. Vyhodnocení genetických testů DM musí být provedeno akreditovanou laboratoří. Majitel je povinen výsledky vyhodnocení zaslat HPCH. Do chovu mohou být bez podmínek zařazeni pouze jedinci s výsledkem negativním (N/N). Jedinci s výsledkem (N/DM) – přenašeči, mohou být do chovu zařazeni pouze pod podmínkou, že každé křížení bude uskutečňováno pouze s jedinci s výsledkem (N/N) – negativním.
- f) v případě, že dojde u jedince k poškození chrupu nebo zubu následkem úrazu, musí být tato skutečnost neprodleně oznámena výboru klubu a doložena fotodokumentací. Výbor klubu bude každý případ posuzovat individuálně dle rozsahu úrazu a v případě potřeby může nařídit návštěvu veterinárního stomatologa, který úraz posoudí a vyhotoví fotografie a RTG snímky. RTG snímky musí být doloženy ve formátu DICOM nebo na folii. Na snímku musí být naexponováno pomocí olověných písmen a číslic označení strany, zkratka pro plemeno psa a registrační číslo nebo číslo mikročipu - posledních 6 znaků mikročipu. Každý případ finálně posoudí Bonitační komise a rozhodne, zda bude jedinec chovný nebo nechovný, případně chovný s omezením.

11. Podmínky pro uchovnění – chovnost bez omezení

- a) DKK A a DKK B (OFA Excellent, Good, Fair, Borderline).
- b) DLK 0 (FCI A, OFA Normal). V případě výsledku DLK 1 (FCI B, OFA grade 1) i jednostranně, je krytí možné pouze ve spojení s DLK 0 (FCI A, OFA Normal)
- c) plnochrupost (42 viditelných zubů), správný skus, bez anomálií
- d) výška - pes 58-67 cm, fena 53-62 cm
- e) bonitační posudek bez omezení

12. Chovnost s omezením

Slouží k regulaci chovu na jedincích, kteří vykazují určité vady. Uděluje se v těchto případech:

- a) Feny s DKK C (OFA Mild) mohou mít jeden vrh za dva kalendářní roky, přičemž krytí je možné pouze ve spojení se psem DKK A (OFA Excellent nebo Good)
- b) Na základě rozhodnutí bonitační komise, kdy není jednoznačně zřejmé, zda daná vada splňuje definici pro vyřazení z chovu. Vždy se přihlíží k celkové kvalitě jedince. Feny v tomto případě mohou mít jeden vrh za dva kalendářní roky a psi mohou mít jedno krytí za jeden kalendářní rok, přičemž spojení je možné pouze s protějškem, který danou vadu nevykazuje (v bonitační kartě musí mít v tomto bodě uvedeno pouze 0).
- c) Jedinci vykazující 3 a více těžkých vad (viz. Bonitační karta). Feny v tomto případě mohou mít jeden vrh za dva kalendářní roky a psi mohou mít jedno krytí za jeden kalendářní rok, přičemž spojení je možné pouze s protějškem bez jakýchkoliv těžkých vad.

13. Vyřazující vady z chovu

- a) psi – samci s DKK C a jedinci s DKK D nebo E (OFA Moderate + Severe)
- b) jedinci s DLK 2 nebo 3, i jednostranně (FCI C+D, OFA grade 2 nebo 3)
- c) jedinci s výsledkem genetických testů DM - nemocný (DM/DM)
- d) jedinci, kteří mají neúplný, neprořezaný, nadpočetný, zdvojený chrup a jiné anomálie a vady skusu
- e) nesprávná výška, nestandardní vzhled, nestandardní srst, nestandardní pigmentace, a další vylučující vady uvedené v aktuální bonitační kartě
- f) jedinci labilní, agresivní, apatičtí
- g) jedinci, na nichž byl proveden chirurgický zákrok k odstranění nebo zakrytí jakékoli vady, která je podle standardu důvodem k vyloučení z chovu

Tento Bonitační řád vstupuje v platnost dne 24.9.2023.